

EUREKA!

El mot «Eureka», emprat actualment com a proverbi, és d'origen grec i significa «ho he trobat». La seva divulgació és deguda a Arquímedes, famós matemàtic i geòmetra de l'antiguitat, nascut a Siracusa fa 2221 anys.

Aquell savi de l'antiguitat, un bon dia, al banyar-se, va donar-se compte que el seu cos pesava menys i se li va suggerir el cèlebre principi d'Arquímedes, que consisteix en afirmar que «tot cos submergit en un fluid, perd del seu pes una quantitat igual al que pesa un volum de fluid igual al del cos». Tal va ésser l'alegria d'Arquímedes en donar-se compte d'aquella sensació en posar-se al bany, doncs feia temps que estava cercant la manera de saber la quantitat de metall que s'havia emprat en la construcció d'una corona, sense desfer-la, que sense pensar en el que feia va sortir despullat al carrer cridant: Eureka! Eureka!

LA TASCA DE LA INQUISICIÓ

Segons l'estadística publicada pel periòdic catòlic espanyol «La bandera catòlica», corresponent al 29 de juliol de 1833, la tasca dels renomats inquisidors Torquemada, Diego Deza i Adrià de Florència, va ésser la següent:

Per Torquemada: pecadors cremats vius, 10.220; cremats en estatua, 6.840; condemnats a altres càstigs, 97.371.

Per Diego Deza. cremats vius, 2.592; cremats en estatua, 827; condemnats a altres càstigs, 48.059.

Per Adrià de Florència: cremats vius, 1.620; cremats en estatua, 560; condemnats a altres càstigs, 21.835.

DIMENSIONS DE LA TERRA

Mesures de precisió efectuades el segle XVIII, varen comprovar que el radi

equatorial és de 6.378 quilòmetres i que el radi polar és de 6.356 quilòmetres, o sigui 22 quilòmetres menys que aquell.

El pic de Guarisincarc, en l'Himalaia, considerat con la major altitud de la terra, té 8.840 metres sobre el nivell de la mar: la fossa de Neró, situada prop de les illes Carolines, considerada com la depressió oceànica major, té 9.634 metres sota el nivell de la mar.

Establerta la proporció entre la terra i una esfera de sis centímetres de diàmetre, o sigui del tamany d'una taronja, resulta que en aquesta la depressió polar equivaldria a menys d'una dècima de mil·límetre, és a dir, una quantitat inapreciable a la vista. En quant a les desigualtats produïdes pels relleus muntanyosos, no es notarien i apareixeria l'esfera completament llisa.

LA LLEI DE GRESHAM

Una de les afirmacions més curioses i més exactes d'economia política, és l'anomenada Llei de Gresham, el qual va afirmar que «en tots els països en què dues monedes legals estan en circulació, la moneda dolenta treu sempre el lloc a la moneda bona». De moment, això sembla una paradoxa, però és una realitat que tots haureu pogut comprovar i d'una manera ben gràfica si en alguna ocasió heu jugat a cartes i ha circulat alguna peça de deu cèntims d'aquelles de la «barbeta» o alguna pesseta sevillana. La peça dolenta és la que sempre està sobre la taula. La moneda bona preferim guardar-la i la que creiem dolenta i defectuosa és la primera que entreguem en les transaccions, i per aquesta raó, quan es posen en circulació monedes o bitllets nous, amb prou feines se'n veuen circular, i en les transaccions continuen utilitzant-se les antigues monedes i bitllets que estan més desgastats i que i ha més perill de que siguin falsos.